

COFNODION CYFARFOD MIS CHWEFROR 2023

1 CROESO

Cofnodion cyfarfod misol rheolaidd y Cyngor am 7yh nos Fercher yr 8fed o Chwefror, 2023 yn Y Ganolfan, Llanberis. Estynnwyd croeso i'r aelodau gan y Cadeirydd a dywedodd ei bod yn falch o groesawu TT yn ôl wedi iddo gael damwain ddrwg. (LIHP).

2 PRESENNOL ac YMDDIHEURIADAU

Ward Padarn: Rhys ap Gwilym, Emlyn Baylis, Gwilym Evans, Heather L Jones, Kevin Morris Jones, Cyng. Kim Jones, Louise Price, Helen Sharp, Trystan Thomas.

Ward Peris: Iola Owen, Llinos Haf Pritchard,

Ymddiheuriadau: Nia Jones, Iwan Harding,
Hefyd yn bresennol: Dei Tomos (Clerc).

3 DATGAN BUDDIANT:

Cofnodir, os yn berthnasol, o dan y gwahanol benawdau.

4 CADARNHAU COFNODION:

Cadarnhawyd cofnodion cyfarfod nos Fercher yr 11eg o Ionawr, 2023 fel rhai cywir ac fe'i llofnodwyd gan y Cadeirydd. Cynnig ac eilio: IO / HS.

5 MATERION YN CODI O'R COFNODION

1. *Llwybr Coed Nantucha*:

Er yr addewid i gyfarfod y Clerc i edrych ar y llwybr ddaeth neb o Gyngor Gwynedd (CG) i gysylltiad.

2. *Panel Penodi Clerc*:

Dywedodd y Cadeirydd y bydd yr hysbyseb yn cael ei gyhoeddi cyn diwedd yr wythnos.

3. *Cyrsiau Cynghorwyr*:

Roedd y Clerc wedi dosbarthu dyddiadau'r cyrsiau gan Un Llais Cymru (ULIC) ac wedi cael peth ymateb.

4. *Diogelwch Plant Ysgol*:

Cafwyd ymateb o ysgol Dolbadarn i'r llythyr a anfonwyd yn mynegi pryder am ymddygiad gyrrwyr wrth anfon a chasglu plant yn y bore a'r p'nawn. Dywedwyd fod yr ysgol yn ymwybodol iawn o'r pryder ac yn ceisio cael plant a rhieni i fod yn llawer mwy ymwybodol o'r peryglon. Roedd neges wedi ei anfon at rieni a gofalmwyd yn eu hatgoffa ac roedd yr ysgol yn gwneud gwaith gyda'r plant i ddwyn sylw at y peryglon. Croesawyd y llythyr yn fawr gan obeithio y daw gwell ymwybyddiaeth yn sgil y negeseuon a'r gwaith gyda'r disgyblion, ond roedd rhai yn dal i amau a oedd digon wedi ei wneud i danlinellu maint y perygl. Mae'n amlwg mai gyrrwyr y ceir sydd ar fai, yn enwedig y rhai sydd yn parcio'n anghyfreithlon.

5. *CG - Llwybr Bwlch Maesgwm*:

Adroddwyd fod y Clerc wedi derbyn copi o lythyr Prif Warden y Parc Cenedlaethol at CG, ac fod hwnnw yn nodi fod y llwybr wedi ei drwsio ar y cyfle cyntaf ar ôl gwyliau'r Nadolig a'r Calan.

6. *Cyrsiau Hyfforddi a Lwfans Aelodau*:

Yn ôl y Clerc mae nifer o aelodau wedi nodi eu bod am fynychu cyrsiau, ond roedd un neu ddau o aelodau yn mynnu na ddylai Llywodraeth Cymru fod yn gorfodi yr un Cynghorydd i fynd ar gwrs. Yn yr un modd roedd rhai hefyd yn gwrthwynebu'n ffyrnig bod yn rhaid i aelodau dderbyn lwfans am fod yn aelodau o'r Cyngor. Yn gynharach eleni penderfynwyd y byddai aelodau yn derbyn hynny, ond na fyddai neb yn hawlio unrhyw lwfans ychwanegol am waith fel Cadeirydd neu unrhyw swyddogaeth arall.

Penderfynwyd felly fod pob un aelod i dderbyn y lwfans, ond os mai dyna eu dymuniad bod modd iddynt anfon eu cyfraniad yn ôl i'r Cyngor. Byddai hynny yn cyfarfod gofynion y ddeddfwriaeth a grewyd gan Lywodraeth Cymru. Mae nifer fawr o aelodau o'r farn hefyd fod yna ormod o ymyrryd â gweithgarwch cynghorau cymuned a'u haelodau, ac mai dyna pam fod cymaint o gynghorau yn ei chael hi'n anodd i ddenu a chadw aelodau.

7. *Gwaelod Llwybr yr Wyddfa (Maes Derlwyn)*:

Hyd yma nid oedd CG wedi gosod arwydd i geisio perswadio gyrrwyr rhag mynd i gyfeiriad y llwybr a sylweddoli nad oedd yno le i barcio. Yn y cyfamser mae CG i osod giat newydd ger y grid gwartheg. Efallai y bydd hynny yn atal rhai defaid o leiaf rhag dod i'r pentref!

8 Trwyddedu Brooke House, Stryd Fawr:

Fel canlyniad i lythyr y Cyng. KJ a'r Cyngor hwn roedd y cais am oriau trwyddedu hirfaith ar gyfer y siop newydd yn Brooke House (o 6.00 y bore hyd 2.00 y bore wedyn) wedi eu lleihau, ond roedd yr ymgeisydd yn dal i ofyn am gael hawl i werthu alcohol o 6yb hyd at 12yh. Roedd KJ a'r Clerc wedi cael gwahoddiad i gyflwyno gwrthwynebiad y Cyngor i gyfarfod o Bwyllgor Trwyddedu CG oedd i'w gynnal ar y 10fed yn y gobaith o bwysu am leihau'r oriau ymhellach a dilyn patrwm siopau eraill sydd a thrwyddedau i werthu rhwng 8yb ac 11yh.

6 MATERION ERAILL:

1. Y Feddygfa:

Oherwydd cwynion i aelodau ei bod yn anodd cysylltu a'r Feddygfa ben bore yn Llanberis bu trafod ar y mater. Mae'n ymddangos mai mater o lwc ydi llwyddo i gysylltu a'r Feddygfa i sicrhau apwyntiad i weld y meddyg. Yn ôl un aelod oedd wedi bod yn ffonio yn ddibaid am awr a hanner un bore cyn llwyddo i gael ateb. Dywedwyd fod pobl yn sylweddoli fod llawer yn ffonio yr adeg hynny er mwyn ceisio cael amser i weld y meddyg, yn arbennig mewn achosion o frys, neu i gael gweld rhywun arall ond mae'n ymddangos fod y sustem bresennol o ateb galwadau yn hollol ddfygiol ac anigonol. Mae'n ymddangos mai mater o lwc yw hi, a does dim modd trefnu ar ôl cael ateb ar gyfer y diwrnod canlynol. Mae'r holl beth yn dechrau eto y bore wedyn.

Wrth benderfynu i anfon gair at Reolwr y Feddygfa holwyd oni ellid trefnu bod na sustem o 'fod mewn ciw' fel bod y galwr yn gwybod faint o bobl sydd o'i flaen yn aros eu tro. Ar hyn o bryd er bod y ffôn yn canu a chanu daw amser pan ddatgysylltir y galwr a canlyniad hynny ydi bod yn rhaid ail ddechrau'r broses eto.

Adroddwyd hefyd ei bod hi ar adegau'n anodd cael ateb wrth y drws, wrth ganu'r gloch hefyd. Derbynnir y dywedir fod yna bwysau ar y gwasanaeth, ond gyda gwell trefn fe allai pethau o leia fod yn haws. Codwyd y cwestiwn sawl un sy'n rhoi'r ffidil yn y to, neu'n penderfynu peidio trafferthu, er y dylen nhw mewn gwirionedd weld y meddyg. Penderfynwyd yn unfrydol anfon llythyr at Reolwr Feddygfa.

2. Mainc:

Derbyniodd y Cyng. KJ rodd ariannol oddi wrth gwmni Rheilffordd yr Wyddfa tuag at gael mainc ychwanegol i'r pentref. Soniwyd y gellid newid un hen, ond yna penderfynwyd mai gwell fyddai trwsio honno a chwilio am leoliad arall o fudd i drigolion. Pawb i ystyried lleoliad newydd posib erbyn y cyfarfod nesaf

3. Cwch:

Cafwyd cais i'r Cyngor geisio dod a'r hen gwch llechi a godwyd rai degawdau yn ôl o waelodion Llyn Padarn a oedd unwaith yn cartrefu yn Oriol Eryri yn ôl i Lanberis. Dywedwyd ei bod ar hyn o bryd mewn storfa yn yr Amgueddfa yng Nghaerdydd ond y byddai'r Amgueddfa Lechi yn well cartref iddi. Penderfynwyd cysylltu a'r Curadur yn Llanberis i ofyn a fyddai croeso i'r cwch yno pe bai modd ei dychwelyd.

4. Ffordd i Goed Mawr:

Gofynwyd i KJ gysylltu a CGi drafod cyflwr y ffordd.

8 GOHEBIAETH:

1. CG - Ras Treiathalon Slateman 2023:

Penderfynwyd gwrthwynebu y bwriad i gau'r ffordd A4086 rhwng Maes Parcio Nantperis a Phenygwryd ar gyfer y ras uchod. Mae CG yn son am gau'r ffordd rhwng 8.30 a 12.15 ond ym marn yr aelodau mae hynny yn gyfnod rhy hir o gofio fod y ras i'w chynnal ar fore Sadwrn y 10fed o Fehefin. Teimlir ei fod yn ymyrryd gormod a'r gwasanaeth bysiau 'Sherpa'r Wyddfa'ac awydd pobl i fynd i Fwlch Llanberis a Pen-y-Pas.

2. Gwaith Ffordd A4086:

Cafwyd golwg ar gopi o lythyr a anfonwyd oddi wrth un o brif swyddogion CG at KJ yn dilyn cyfarfod rhyngddi hi a swyddogion CG â cynrychiolwyr cwmniau oedd yn gweithio i osod y dwythellau ar gyfer y linell drydan newydd o dan y ffordd i gysylltu'r Orsaf Drydan a Pentir a'r rhwydwaith trydan cenedlaethol. Mae'n amlwg fod y cyfarfod wedi pwysleisio pa mor rhwystredig oedd gyrrwyr am fod cerbydau gwaith yn aml yn dal trafndiaeth yn ôl, roedd son hefyd fod lle i greu fod y gwaith yn cael effaith ar fusnesau yn Llanberis a bod trigolion lleol yn aml yn hwyr i'w gwaith ac i godi plant oherwydd y goleuadau traffig niferus. Mynegwyd fod angen swyddog cyswllt fel bod problemau'n cael eu datrys ynghynt a bod angen trafod y gwaith ar ol y Pasg i gydfynd a'r cynnydd mewn ymwelwyr. Yn y cyfamser dylai pawb sylweddoli pwysigrwydd y gwaith a bod yn llawer parotach i gychwyn ynghynt oherwydd y goleuadau.

3. Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri (APCE)

Nodyn yn atgoffa fod cymorth ar gael mewn rhai ardaloedd yn y Parc i wella adeiladau traddodiadol, a nifer o gyfarfodydd galw-i-mewn. Ym Metws y Coed ar y 15fed, Ogwen ar yr 2ail o Fawrth a Maentwrog ar yr 11eg.

4. Llywodraeth Cymru (LIC):

Mae LIC newydd gyhoeddi ar lein adroddiad Adolygiad Gweinidogol o Chwarae a'r Papur Cefndir sy'n berthnasol. Cyfeiriad ar-lein: <https://www.llyw.cymru/datganiad-vsgrifenedig-adolygiad-gweinidogol-o-chwarae-cyhoeddi-adroddiad-y-grwp-llywio>

5. Achub Bywyd Cymru / ULIC:

Arolwg o ddiffibrilwyr, ond gan nad yw'r Cyngor hwn yn gyfrifol am rai lleol, mae'r arolwg yn amherthnasol.

6. Garddwest:

Llythyr yn holi a oedd aelod o'r Cyngor am gael eu hystyried i gael gwahoddiad i arddwest ym Mhalas Buckingham. Na

7 CYNLLUNIO:

CYNGOR GWYNEDD:

Roedd yr aelodau wedi derbyn rhybudd am y ceisiadau isod.

- **C23/0023/15/LL** - Storfa Glyn Rhonwy, Llanberis - *Cais am ganiatâd cynllunio llawn ar gyfer addasiadau ac estyniadau i Adeilad 1 - Dim Sylw*
- **C23/0077/15/LL** - Safle Bae 2, Maes Parcio Y Glyn, Llanberis - *Cais cynllunio llawn (diwygiad i ganiatâd cynllunio C22/0676/15/LL), i alluogi defnyddio naw bae Cartref Modur ar gyfer defnydd arhosiad byr dros nos safle Maes Parcio 2 Llanberis Y Glyn - Dim Sylw*

9 MATERION ARIANNOL:

1) Yn y Banc ar yr 28ain o Ionawr, 2023

Cyfrif Cyfredol: £51,055.24

Cyfrif Cadw: £66.69

2) Cadarnhawyd y taliadau canlynol:

CYFANSWM

£406.10

3) Arian a dderbyniwyd rhwng 29/12/2022 a 28/01/2023:

Dim

Cynnig ac eilio y materion ariannol: EB / HS

4) **Er gwybodaeth** dywedodd y Clerc fod cost adnewyddu y goleuadau Nadolig a'u gosod eleni wedi bod yn £4,534, ond gan fod cyfraniadu o £3,229 wedi eu derbyn tuag atynt nad oedd y gost i'r Cyngor wedi bod yn ddim mwy na £1,305 allan o gyllideb o £2,000 a neilltuwyd ar gyfer goleuadau. Yma mae'n rhaid diolch i gwmni trydanol Jason Jos Cyf am yr holl waith a wnaeth Jason i gynorthwyo'r Cyngor i brynu a gosod y goleuadau, a hynny yn rhad ac am ddim.

5) Derbyn Cydnabyddiaeth - lwfans aelodau:

Bu trafodaeth ynglyn a oedd hi'n orfodol i Gynghorwyr i dderbyn y lwfans blynyddol i Gynghorwyr. Roedd y mwyafrif yn credu fod hynny yn anheg ac mai mater i'r unigolyn oedd derbyn neu beidio. Er mwyn bod yn sicr dywedodd y Clerc y byddai'n holi ymhellach ynglyn a hyn.

10 ADRODDIADAU ERAILL:

1. Ymweliad Siemens:

Adroddwyd fod y Cynghorydd Sirol KJ ynghyd a nifer o aelodau wedi bod ar ymweliad a safle cwmni Siemens ac wedi cael croeso a gwybodaeth am weithgarwch y cwmni sydd ar fin creu rhyw 100 o swyddi ychwanegol.

11 CYFARFOD NESAF:

Dyddiad y cyfarfod nesaf: Nos Fercher 8 Mawrth, 2023 am 7.00yh yn Y Ganolfan.

Arwyddwyd a chafwyd yn gywir: Cadeirydd: Llinos Haf Pritchard Clerc: Dei Tomos

Dyddiad: 8 Mawrth, 2023